

07 **INLEIDING**

32 **1 CHIS** (Covert Human Intelligence Source)

56 **2 CASE OFFICER**

106 **3 FREELANCE
INLICHTINGENOFFICIER**

143 **4 SHUTTLE-AGENT**

186 **5 OPERATIVE**

217 **6 ANALIST**

246 **7 DUBBELSPION**

265 **ANTWOORDEN**

266 **COLOFON EN DANKWOORD**

INLEIDING

Gefeliciteerd. Als je dit document leest, ben je aangenomen op de Spionnenschool.

De meeste mensen zien gadgets – laserpennen en exploderende aanstekers – voor zich als ze het woord ‘spion’ horen, maar het belangrijkste hulpmiddel van de agent is zijn brein. Het geheugen is essentieel voor het werk van agenten. Vanwege de noodzaak van totale geheimhouding kunnen ze vaak niets opschrijven; ze moeten vertrouwen op hun hersenen om een onvoorstelbare hoeveelheid informatie honderd procent nauwkeurig te onthouden en later te reproduceren.

In dit boek gaan we je leren je geheugen te verbeteren en je brein aan te scherpen met oefeningen die in de loop van vele jaren zijn ontwikkeld en zijn gebruikt om de beste Russische agenten te trainen.

Bij echt spionnenwerk gaat het – anders dan we in films zien – om werken met informatie. Het hele plaatje reconstrueren uit kleine fragmenten informatie: dat is de taak van de geheim agent, en dat is dus waar je jezelf hier op de Spionnenschool op gaat testen. Je zult vaardigheden ontwikkelen die onder extreme omstandigheden zijn getest en je zult alle vermogens van je brein ontsluiten.

* Hoewel alle personages die in dit boek voorkomen fictief zijn en elke gelijkheid met bestaande personen op louter toeval berust, zijn de beschreven gebeurtenissen gebaseerd op een waar gebeurd verhaal. Alle data in dit boek zijn bovendien ontleend aan openbare bronnen.

De structuur van het boek

Het boek is verdeeld in hoofdstukken die overeenstemmen met de voortgang die een agent maakt in de loop van zijn carrière. Je zult alle stadia van de Spionnen-school doorlopen, van *junior operative* tot dubbelspion, van het eenvoudigste werk tot het moeilijkste en gevaarlijkste.

Je volgt het verhaal van een contraspionageoperatie dat wordt verteld aan de hand van een reeks documenten en de dagboek aantekeningen van het centrale personage. Je krijgt vragen over dit verhaal, dus probeer tijdens het lezen zo veel mogelijk te onthouden.

Elke fase bevat naast instructies over de vorming van herinneringen ook oefeningen. Je zult de oefeningen in de eerste stadia misschien simpel vinden, maar later worden ze moeilijker. Probeer de voor de eerste, eenvoudige opdrachten vereiste technieken en methoden onder de knie te krijgen. Zelfs als je die opdrachten kunt uitvoeren zonder de voorgeschreven technieken is het verstandig om ze toch vanaf het begin te gebruiken; bedenk dat de opdrachten later moeilijker worden. Als je in het begin niet de juiste aanpak kiest, zou je vooruitgang later in het programma vertraging kunnen oplopen.

Er staan twee soorten oefeningen in dit boek. De eerste soort is interactief. Deze oefeningen kun je het beste meteen tijdens het lezen doen. Herhaal ze een paar keer om er zeker van te zijn dat je ze hebt geleerd. Houd je vooruitgang bij in de secties voor aantekeningen die op verschillende plaatsen in het boek zijn opgenomen.

Als je een oefening niet helemaal kunt afmaken, keer dan terug naar de technieken waarvoor die oefening is bedoeld. Lees ze opnieuw en doe een paar keer de minder ingewikkelde versie van de oefening. Bij het tweede type oefeningen heb je het boek niet nodig. Die kun je in allerlei situaties doen: op vakantie, in de rij voor de kassa van de supermarkt of op weg naar je werk.

Maak je geen zorgen als je een opdracht niet al bij je eerste poging kunt afmaken. Je zult het meeste leren als je jezelf tot het uiterste inspant. Het brein is als een spier en de meeste mensen zijn eraan gewend geraakt dat we slechts een klein gedeelte van de capaciteiten ervan gebruiken. Je moet je brein sterker maken door ermee te oefenen. Als je volhoudt, zullen jij en de mensen om je heen zeker vooruitgang zien.

Naast technieken, instructies, oefeningen en opdrachten bevat het boek ook informatie over aandacht, verbeeldingskracht en geheugen en hoe je met die instrumenten kunt werken.

EEN HANDGEMEEN VOOR DE VERKIEZINGEN

Een reeks ongebruikelijke voorvallen deed zich voor op 10 december 1954 in de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires tijdens een campagnebijeenkomst waar García Pughe, een kandidaat van de peronistische partij, zich aan de kiezers presenteerde. De avond begon zoals gebruikelijk met een toespraak van de kandidaat, maar eindigde met een massale vechtpartij. Pugheses oproep om de confrontatie aan te gaan met de socialisten werd nogal letterlijk opgevat. De ongeveer 300 bezoekers verlieten de bioscoop waar de bijeenkomst plaatsvond. Ze zongen slogans en begaven zich naar het campagnehoofdkwartier van de socialistische partij. De met tuingereedschap, stenen en stokken gewapende meute sloeg ramen en meubilair stuk en ranselde mensen af. Verschillende partijfunctionarissen, onder wie de socialistische kandidaat Gabriel Acritiso, moesten worden opgenomen in het ziekenhuis. De politie

hield zich tijdens de gevechten grotendeels afzijdig en nam slechts een aantal mensen kortstondig in hechtenis. Opgemerkt moet worden dat de in hechtenis genomen personen ontkenden dat ze bij de vechtpartij betrokken waren geweest. Ze konden echter niet verklaren waarom ze waren gearresteerd en zeiden dat ze uit nieuwsgierigheid naar de campagnebijeenkomst waren gekomen. De vechtpartij, die plotseling was begonnen en even plotseling weer eindigde, had veel weg van massahysterie. Waarnemers achten de kans groot dat de peronistische partij na de verkiezingen aan de macht zal komen. De populariteit van de partij heeft zelfs niet te lijden gehad onder de recente geruchten dat de campagne wordt gesteund door Duitse adviseurs, mensen die het fascistische regime in Duitsland hebben gediend en na de nederlaag van het Derde Rijk in het voorjaar van 1945 Europa zijn ontvlucht.

12 december 1954

Het jaar loopt ten einde. Ik probeer het grondig de revue te laten passeren om te zien hoe het was. Afgezien van het Spaans kan ik het alleen beschrijven als saai. Ik ging alleen maar Spaans leren omdat ik me verveelde; het was bezigheidstherapie. Ik ben de academische psychologie beu. Mijn werk voor de decaan is saai. Mijn privé-situatie is onveranderd.

Was ik maar doorgegaan voor een promotieplaats. Misschien moet ik het volgend jaar nog eens proberen?

[Uit het dagboek van Andrej Simanov]

VERTROUWELIJK

15 december 1954

Directeur van het Tweede Departement
USSR KGB

In overeenstemming met de KGB-richtlijn over 'Vervanging van operationeel personeel zonder de vereiste achtergrond dat niet is belast met een opdracht' van 1 december 1954 en met het oog op versterking van de undercovereenheid binnen de academische en artistieke intelligentsia zijn bij de staf van de SUM voorbereidingen getroffen voor de rekrutering van personeel. Ik verzoek autorisatie om de volgende personen te rekruteren:

1. Jevgeni Petrovitsj Ivanov, geboren 1931;
2. Elena Vassiljevna Iljina, geboren 1929;
3. Andrej Nikolaevitsj Simonov, geboren 1930.

Operationele profielen van de bovenstaande personen zijn bijgevoegd.

Plaatsvervangend Chef van de Negende Divisie
van het Tweede Hoofddirectoraat
Luitenant-kolonel N.V. Iljin

5 december 1954,
Moskou

OPERATIONEEL PROFIEL

Simonov, Andrej Nikolaevitsj

Andrej Simonov is in 1930 geboren in Leningrad.

Vader – Simonov, Nikolaj Matveevitsj, geboren 1902, arbeider. Momenteel werkzaam als mecanicien op de stoomsleepboot Miner in de zeehaven van Leningrad. Was vrijgesteld van militaire dienst aan het front.

Moeder – Simonova (geboren Ivanova), Olga, geboren 1910, arbeider. Momenteel werkzaam als kraanmachinist in de zeehaven van Leningrad.

Bezocht middelbare school 120 in Leningrad. Ging in 1948 na zijn eindexamen studeren bij de vakgroep Psychologie van de afdeling Filosofie van de Staatsuniversiteit Moskou. Studeerde in 1953 cum laude af en kreeg een referentie voor een postdoctorale studie. Scriptie over 'De Psychofysiologische Methoden van het Vaststellen van het Waarheidsgehalte van Getuigenverklaringen tijdens Justitueel Onderzoek en in de Rechtszaal' werd geschreven onder supervisie van professor A.R. Luria.

Postdoctorale studie en schrijfactiviteiten werden uitgesteld ten faveure van onderzoek en praktische ervaring. Momenteel werkzaam als secretaris in de staf van de decaan van de afdeling Filosofie. Lid van de Liga van Jonge Communisten. Staf van de universiteit ziet hem als een veelbelovende specialist. Zijn besluit om niet onmiddellijk te beginnen aan postdoctorale studie werd met instemming ontvangen.

Simonovs connecties met docenten en studenten in de vakgroep Psychologie van de afdeling Filosofie zijn interessant voor de KGB. Simonov zal in de toekomst meer mogelijkheden ontwikkelen om informatie te verkrijgen. Heeft goede vaardigheden: hoge intelligentie, goed geheugen. Rustig. Emotioneel stabiel. Geen sociale problemen. Spreekt Duits. Doet aan sport. Bezoekt voetbalwedstrijden.

Heeft belangstelling voor psychofysiologie, hypnose en sociale psychologie.

Ongehuwd.

Verwachting van rekrutering op ideologische en politieke gronden.

Plaatsvervangend Chef van de Negende Divisie
van het Tweede Hoofddirectoraat
Luitenant-kolonel N.V. Iljin

Geheugencapaciteit

Mensen maken niet volledig gebruik van de mogelijkheden van hun geheugen. Er zijn zelfs maar heel weinig mensen die weten wat die mogelijkheden zijn.

Een paar voorbeelden. Na slechts één bezoek reproduceerde de Russische schilder Nikolaj Ge zeer gedetailleerd het barokinterieur van een kamer in paleis Monplaisir.

Mozart kon de complexe partituur uitschrijven van muziekstukken die hij één keer had gehoord. Nadat hij Gregorio Allegri's 'Miserere', een stuk dat door het Vaticaan geheim was gehouden, één keer had gehoord, kon hij het openbaar maken. Mozart was destijds veertien jaar oud.

Winston Churchill kende vrijwel het hele werk van Shakespeare uit zijn hoofd en gebruikte het om zijn welsprekendheid te oefenen.

In 1960 speelde de Hongaarse schaker Janos Flesch tweeënvijftig partijen simultaan zonder de borden te zien. Aan het einde van de sessie, die ruim dertien uur duurde, herinnerde Flesch zich alle zetten uit de tweeënvijftig partijen.

Niet alleen gelauwerde beroemdheden hebben uitmuntende geheugens. Tijdens een experiment kregen gewone mensen tienduizend dia's te zien. Daarna werd getest hoeveel ze er konden onthouden. Hun beeldherkenning bleek ongeveer tachtig procent nauwkeurig te zijn. Bij ongebruikelijke, heldere of kleurrijke beelden liep de nauwkeurigheid op tot bijna honderd procent.

Dat leert ons de volgende zaken:

1. Het belangrijkste probleem van het menselijk geheugen is niet informatie onthouden, maar die informatie herinneren en reproduceren als het nodig is. Iedereen heeft alles wat nodig is voor een goed geheugen. Om zo'n geheugen te ontwikkelen moet je een aantal technieken onder de knie krijgen.

2. Het menselijk brein kan zich voortreffelijk beelden herinneren. Daarom zijn de meeste technieken om informatie te onthouden – mnemotechniek – gebaseerd op het gebruik van onze verbeeldingskracht om abstracte verbale en getalsmatige informatie om te zetten in beelden.

Test jezelf

In welk jaar is Andrej Nikolaevitsj Simonov geboren?

- a) 1929
- b) 1930
- c) 1932
- d) 1928